

Bruxelles, den 1.6.2016
COM(2016) 357 final

Standardiseringspakke

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET
OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

Det årlige EU-arbejdsprogram for europæisk standardisering for 2017

{SWD(2016) 185 final}

DA

DA

1. INDLEDNING

Europæiske standarder er blevet et vigtigt politisk værktøj til udformning af EU's politik. Standarder er politikinstrumenter, som forbedrer det indre markeds funktion ved at fjerne tekniske hindringer, der skyldes modstridende nationale standarder. De gør netværk og systemer interoperable, sikrer et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne og miljøet og støtter og fremmer innovation. Standarder er til gavn for forbrugerne, virksomhederne og samfundet som helhed og styrker den generelle vækst og konkurrenceevne i EU's økonomi.

Kommissionen ønsker at skabe en konkurrencefordel for europæiske virksomheder og navnlig SMV'er ved at fremme udviklingen af europæiske standarder for varer og tjenesteydelser på strategisk vigtige områder, hvor markederne ekspanderer.

Det **årlige EU-arbejdsprogram for europæisk standardisering (AUWP)**, der skal offentliggøres i henhold til forordning (EU) 1025/2012 (forordningen), har til formål at opstille strategiske prioriteter for europæisk standardisering på grundlag af de politiske mål, som Kommissionen har fastsat i sin planlægning.

For at skabe ny fremdrift i den europæiske standardisering indgår arbejdsprogrammet for 2017 i en større standardiseringspakke, der omfatter Kommissionens meddelelse med titlen "Europæiske standarder til det 21. århundrede", et arbejdsdokument fra Kommissionen om standardisering af tjenesteydelser og meddelelsen om rapporten om forordningens gennemførelse, jf. artikel 24. Der lægges i arbejdsprogrammet særlig vægt på meddelelsen om prioriteringsplanen for IKT-standarder, der blev vedtaget den 19. april 2016. Dette arbejdsprogram tager også afsæt i de drøftelser om det fælles initiativ vedrørende standardisering, som Kommissionen indledte efter vedtagelsen af strategien for det indre marked¹.

Det understøtter de tiltag, der iværksættes på tværs af Kommissionens prioriteter i forbindelse med et forbundet digitalt indre marked, en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende politik for klimaforandringer og et stærkere og mere fair indre marked med et styrket industrigrundlag.

Det aktuelle årlige EU-arbejdsprogram supplerer de tiltag, der indgår i arbejdsprogrammet for 2016², især med hensyn til forordningens bestemmelser om inklusion.

Retningslinjerne i arbejdsprogrammet har ikke andre budgetmæssige indvirkninger end dem, der allerede forudses i de finansielle overslag for 2017.

2. STRATEGISKE PRIORITETER FOR EUROPÆISK STANDARDISERING

2.1. IKT-standardisering

Kommissionens meddelelse om IKT-standardiseringsprioriteter for det digitale indre marked³ indeholder en liste over prioriterede byggesten for det digitale indre marked, hvor bedre IKT-standardisering er mest presserende⁴. Listen omfatter: **5G-kommunikation, cloudcomputing, tingenes internet, (masse-)datateknologier og IT-sikkerhed**. Der er tale om de vigtigste teknologiske byggesten, som der bliver brug for inden for bl.a. e-sundhed, forbundne og automatiserede køretøjer, intelligent

---

¹ COM(2015) 550 final og SWD(2015) 202 final.

² COM(2015) 686.

³ COM(2016) 176.

⁴ COM(2015) 192.

energi, kompleks fremstillingsvirksomhed og intelligente boliger. Kommissionen har ikke aktuelle planer om at fremsætte standardiseringsanmodninger til de europæiske standardiseringsorganisationer (ESO'erne), men vil bede dem om at deltage i en række forberedende aktiviteter for at kortlægge og udvikle passende standarder.

Inden for **cloudcomputing** vil Kommissionen anmode ESO'erne om inden midten af 2017 at ajourføre kortlægningen af cloudstandarder og retningslinjer for slutbrugerne (først og fremmest SMV'erne og den offentlige sektor) i samarbejde med internationale standardudviklende organisationer, cloududbydere og slutbrugere.

I forbindelse med **tingenes internet** vil Kommissionen skabe et interoperabelt miljø for tingenes internet i samarbejde med ESO'ere og internationale standardudviklende organisationer. Kommissionen vil herefter vurdere, om der er behov for yderligere tiltag for at forbedre konstateret manglende interoperabilitet, og om nødvendigt overveje at ty til juridiske foranstaltninger for at anbefale passende standarder.

Inden for IT-sikkerhed vil Kommissionen:

- anmode ESO'erne om at udarbejde praktiske retningslinjer for tingenes internet, 5G, cloud, big data og intelligente fabrikker ("smart factories") inden udgangen af 2016
- anmode ESO'erne om at udvikle standarder inden udgangen af 2018, som skal støtte verdensomspændende interoperabilitet og sømløs, pålidelig autentificering på tværs af genstande, apparater og fysiske og juridiske personer baseret på sammenlignelige tillidsmodeller
- over de kommende tre år støtte ESO'erne i udviklingen af standardbaserede retningslinjer for organisationers risikostyring af IT-sikkerhed og tilsvarende revisionsretningslinjer for myndigheder eller tilsynsmyndigheder.

Kommissionen vil samarbejde med ESO'erne for at sikre, at der tages højde for deres strategier og tiltagskøreplaner i de nye krav, der fremkommer i forbindelse med digitalisering af industrier såsom bilindustrien, energibranchen, e-sundhed og kompleks fremstillingsvirksomhed.

2.2. Standardisering af tjenesteydelser

Kommissionen har som nævnt i strategien for det indre marked⁵ udarbejdet et dokument om standardisering af tjenesteydelser i form af et arbejdsdokument, der er knyttet som bilag til meddelelsen om europæiske standarder for det 21. århundrede. Dokumentet sætter fokus på dækning, karakteristika, fordele og udfordringer i forbindelse med standarder for tjenesteydelser. For at sikre øget udvikling og brug af europæiske standarder og afhjælpe nationale hindringer, der er forenelige med de eksisterende retlige rammer og navnlig med tjenesteydelsesdirektivet, foreslår Kommissionen en kombineret tilgang, der omfatter:

- øget udvikling af europæiske standarder for tjenesteydelser baseret på en ramme for overvågning af nationale og andre tjenesteydelsesstandarder og af markedets behovet, udpegning af områder, hvor der bør udvikles europæiske standarder, prioritering i overensstemmelse med EU-prioriteter og igangsættelse af standardudvikling

⁵ COM(2015) 550.

- øget gensidig anerkendelse og begrænsning af relaterede nationale hindringer med udgangspunkt i en målrettet gennemgang af eksisterende regler og praksis for godkendelser vedrørende standarder og certifikater på et udvalgt område samt en vurdering af kravenes ækvivalens og
- mere effektiv information til tjenesteydere og lettere adgang til information om standarder og relaterede krav via den fælles digitale portal.

Kommissionen vil på dette grundlag:

- analysere, om der findes områder, hvor der er modstrid eller overlapning mellem nationale standarder for tjenesteydelser, eller hvor politikkerne er mangelfulde i forhold til Kommissionens ti prioriteter. Den vil gøre status hvert år som led i rapporten til Parlamentet og Rådet om EU's standardiseringspolitik. På dette grundlag vil den beslutte, om der skal gives mandater, eller om det skal anbefales, at CEN udvikler standarder eller standardiseringsprodukter
- indlede drøftelser med europæiske og nationale standardudstedere og interessenter inden udgangen af 2016 for at aftale kriterier for prioritering af europæiske standarder for tjenesteydelser
- iværksætte en målrettet gennemgang i 2017 for at indsamle oplysninger om eksisterende regler og praksis for godkendelser vedrørende standarder og certifikater samt en vurdering af kravenes ækvivalens med henblik på at fremme bedste praksis, fjerne hindringer og udbrede anvendelsen af forholdsmæssige ækvivalensvurderinger
- anbefale, at CEN i) afslutter arbejdet med at kortlægge internationale, europæiske og nationale standarder for tjenesteydelser inden udgangen af 2016 og løbende viderefører dette arbejde, ii) udsende en årlig liste over områder, hvor der kan være modstrid eller overlapning mellem nationale standarder for tjenesteydelser, eller hvor der kan være mangler og behov for udvikling af europæiske tjenesteydelsesstandarder, og iii) undersøge, om der er områder, hvor der mangler sammenhængende standarder for varer og tjenesteydelser
- anbefale de nationale standardiseringsorganer (NSO'er), der afgør, om der skal udvikles en national tjenesteydelsesstandard, at tage hensyn til den europæiske dimension og overveje, om det vil være bedre at udvikle en europæisk tjenesteydelsesstandard i stedet for
- anbefale medlemsstaterne at undersøge brugen af europæiske standarder for tjenesteydelser, når de indfører eller evaluerer regler om vilkår for markedsadgang i servicesektorer.

De foreslåede foranstaltninger supplerer de øvrige tjenesteydelses- og standardiseringstiltag i strategien for det indre marked samt det fælles initiativ vedrørende standardisering. Aktiviteterne vil finde sted inden for rammerne af det europæiske standardiseringssystem eksisterende strukturer og processer og gøre brug af eksisterende fora og grupper.

Iværksættelsen af den foreslåede ramme indledes i 2016, efter at Kommissionen har vedtaget standardiseringspakken. I 2017 vil Kommissionen intensivere indsatsen og opstille praktiske løsninger for at sikre øget udvikling og brug af europæiske standarder for tjenesteydelser, skabe større opmærksomhed og afhjælpe de hindringer, som europæiske tjenesteydere støder på.

2.3. Strategiske prioriterede områder for standardiseringsanmodninger til ESO'erne i 2017

Kommissionen har på nedenstående områder identificeret sine strategiske prioriteter for europæisk standardisering, hvor den har til hensigt at anmode de europæiske standardiseringsorganisationer om at udvikle standarder og standardiseringsprodukter. Områderne er direkte forbundet med følgende af Kommissionens prioriteter: et forbundet digitalt indre marked, en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende politik for klimaforandringer og et stærkere og mere fair indre marked med et styrket industrigrundlag.

Inden for det forbundne digitale indre marked skal de foreslåede tiltag sikre bedre e-færdigheder og øget brug af digitale teknologier:

- udvikle og igangsætte etableringen af en omfattende europæisk ramme for IKT-erhvervene i form af en referenceramme for de kompetencer, der kræves og anvendes på arbejdsplader inden for informations- og kommunikationsteknologi (IKT), baseret på et fælles sprog for kompetencer, færdigheder og kvalifikationsniveauer, som kan forstås over hele Europa
- forbedre og lette meldeformaliteter for skibe, der ankommer til eller afgår fra havne i medlemsstaterne for at reducere den administrative byrde, der pålægges rederierne, og de meldeformaliteter, som EU-retsakter og medlemsstaterne kræver
- fremme strømmen af, adgangen til og anvendelsen af information inden for transport for at øge effektiviteten og nedbringe omkostningerne til transportoperationer.

Med hensyn til den modstandsdygtige energiunion med en fremadskuende politik for klimaforandringer sigter de foreslåede tiltag mod at kombinere vores infrastrukturer, diversificere vores energikilder, nedbringe energiforbruget og fremme klimavenlige teknologier:

- gøre det muligt at harmonisere licensprocessen og at udvikle internationale standarder for EU's nukleare infrastrukturer i hele deres levetid (opførelse, drift, nedlukning og affaldshåndtering) for at skabe en fælles energipolitisk ramme og udnytte stordriftsfordele og
- sikre interoperabilitet mellem nettene for at øge andelen af vedvarende energi i energimikset med henblik på at styrke eksisterende infrastrukturers kapacitet til at inddrage grønne energikilder, uden at det koster mere for brugerne.

Med henblik på at fremme et stærkere og mere fair indre marked med et styrket industrigrundlag foreslår Kommissionen en række tiltag, der skal øge sikkerheden, og krav til interoperabiliteten, som er nødvendige for at virkeliggøre det indre marked for produkter og for at opretholde et stærkt industrigrundlag i Europa:

- i byggevaresektoren vil følgende initiativer gøre det muligt for branchen at udnytte forbedringer fra andre sektorer, tilpasse eksisterende varer og fremstille nye innovative varer, der opfylder de aktuelle sikkerheds- og kvalitetsbehov:
  1. vurderingsmetoder til regulerede farlige stoffer og strålingsemissioner skal afsluttes, og de nye vurderingsmetoder bør indføres gradvist i byggevarestandarderne
  2. byggevarer, der er i kontakt med drikkevand

3. innovative varer og vurdering af væsentlige egenskaber ved byggevarers ydeevne
- metoder til vurdering af risikoen ved ulistede stoffer i forbindelse med plastmaterialer og -genstande bestemt til kontakt med fødevarer med henblik på at ajourføre de eksisterende standarder i forhold til nye risikomomenter
  - bionedbrydning af plast i forbindelse med emballage og emballageaffald til genanvendelse
  - på jernbaneområdet vil følgende initiativer bidrage til at forbedre sammenkobling og interoperabilitet mellem de nationale jernbanenet:
    1. indvendig passiv sikkerhed til støtte for interoperabilitet i jernbanesystemet, hvilket vil forbedre sikkerhedskravene for togrejser på europæisk plan
    2. forenkede metoder til beregning af fri passage for strømaftagere (mekanisk, kinematisk strømaftagerprofil) for at gøre det lettere at vurdere tilkobling af strømaftagerhoveder til køreledninger; fortsættelse af arbejdet med interoperabilitet i jernbanesystemet: udvikling af standarder for byjernbaner
  - der skal i anledning af en række alvorlige ulykker og hændelser udarbejdes standarder for følgende produkter/procedurer: produkter, der leverer vejrdata til piloter, bl.a. i cockpittet, baseret på forskellige kilder, ROAA-systemer (Runway Overrun Awareness Alerting) og OWB-systemer (Onboard Weight and Balance)
  - bæredygtige kemikalier fremstillet af sekundære råstoffer, der vil mindske omkostningerne og EU's afhængighed af råmaterialer, og
  - forbedring af forsvars- og sikkerhedssektorens konkurrenceevne og effektivitet for at udnytte stordriftsfordele og støtte Europa i rollen som en stærkere global aktør.

3. INTERNATIONALT SAMARBEJDE

Kommissionen opfordrer ESO'erne til fortsat i fællesskab at fremme internationale og europæiske standarder i de dele af verden, hvor den europæiske industri kan drage fordel af øget standardiseringsbistand og lettere markedsadgang.

En væsentlig del af de europæiske standarder stammer direkte fra international standardisering.

Det europæiske standardiseringssystem (ESS) også bør fremsætte ensartede synspunkter i de relevante organer for at sikre, at europæiske initiativer accepteres bedre på internationalt niveau.

Kommissionen forhandler i øjeblikket med USA som led i TTIP (det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab), hvor standardisering, der er et af de store emner som følge af de to forskellige systemer, kan medføre store fordele, hvis det lykkes at indgå en aftale til gavn for begge parter.

Kommissionen har også indgået en frihandelsaftale med Canada (CETA) og er i gang med forhandlinger med Japan. Standardisering spiller en afgørende rolle i alle disse handelsaftaler, da de største hindringer mellem disse aktører er tekniske handelshindringer og ikke blot vedrører toldspørgsmål.

I forhold til tredjelande vil Kommissionen videreføre de eksisterende politiske dialoger samt synligheds- og bevidsthedstiltag (udsendt europæisk standardiseringseksperter i Indien, udsendt europæisk standardiseringseksperter i Kina

eller China/Europe Standardisation Information Platform, CESIP), hvor ESO'ernes støtte er afgørende (se de årlige driftstilskud).

Der er to formål med det standardiseringsrelaterede samarbejde med Kina. Det forventes, at udbredelsen af EU's reguleringsmodel (for markedsføring af produkter), der understøttes af standarder, på længere sigt vil resultere i lettere markedsadgang. Bilateral teknisk harmonisering i forhold til standarder er en anden metode til at skabe lige vilkår, hvilket er til klar fordel for indenlandske og europæiske virksomheder (EU-CN-arbejdsgruppen om standardisering har konkluderet følgende: ca. 90 EN-standarder er blevet omsat til kinesiske standarder; dette giver europæiske virksomheder en konkurrencefordel). Samarbejdet med Indien forfølger tilsvarende mål.

Kommissionen, som allerede yder teknisk bistand til internationalt standardiseringsarbejde, forventer at engagere sig yderligere i den europæiske og internationale standardisering for at indfri det fulde potentiale af sin eksisterende formelle status som observatør med henblik på i højere grad at opfylde sin forpligtelse til at sikre de internationale standarders forrang.

4. HORIZONT 2020 – FORSKNING OG INNOVATION

Det er vigtigt at udvikle og gennemføre forsknings- og innovationsdagsordener, bl.a. ved standardisering, for at styrke EU's konkurrenceevne. Horisont 2020 vil i høj grad fremme anvendelsen af innovation på markedet, navnlig som støtte til standardisering gennem forskning og ved at indarbejde forskning i standarder. Standardiseringsaktiviteter er en vigtig kanal for markedets anvendelse af forskningsresultater og udbredelsen af innovation, herunder forskningsresultater fra Euratom-delen af Horisont 2020.

Horisont 2020 vil bidrage til at forbedre standardiseringssystemets effektivitet ved at fremme åbne standarder og platforme samt konsekvent anvendelse af standarder og anerkendelse af dem på markedet.

ESO'erne bør tilskynde til og fremme passende repræsentation på teknisk niveau i standardiseringsaktiviteterne for de juridiske enheder, der deltager i et projekt, som er forbundet med dette område, og som finansieres af EU under et flerårigt rammeprogram for aktiviteter inden for forskning, innovation og teknologisk udvikling. ESO'erne bør orientere Kommissionen om gennemførelsen af dette tiltag i perioden fra 2013 til 2016.

5. DEN NÆSTE CYKLUS

I forlængelse af diskussionerne inden for rammerne af det fælles initiativ vedrørende standardisering vil Kommissionen iværksætte følgende to tiltag for at forbedre evidensgrundlaget for den årlige styringscyklus i forbindelse med EU's standardiseringspolitik:

- Iværksætte en undersøgelse for at analysere standardiseringens økonomiske og samfundsmæssige virkninger

Det er velkendt, at standarder spiller en afgørende og til tider usynlig rolle for den økonomiske vækst ved at skabe øget produktivitet, konkurrenceevne og innovation samt velfærd i samfundet. Kommissionen vil derfor på opfordring af Rådet⁶ og i overensstemmelse med det fælles initiativ vedrørende standardisering snarest iværksætte en undersøgelse for at belyse standarders indvirkning på økonomien og samfundet som helhed. Undersøgelsen vil bygge på og tage hensyn til eksisterende nationale undersøgelser⁷ og til de forskellige modeller, der i øjeblikket anvendes til finansiering af standardisering.

- Etablere en kvalificeret interinstitutionel dialog

Fra 2017 vil Kommissionen som led i den årlige cyklus fremlægge en samlet rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af EU's standardiseringspolitik, før den vedtager arbejdsprogrammet i juli hvert år. Kommissionen vil med afsæt i denne rapport deltage i en interinstitutionel dialog med Europa-Parlamentet og Rådet hvert forår.

Rapporten vil bl.a. indeholde oplysninger om:

- fremskridt med gennemførelsen af de tiltag, der er fastsat i arbejdsprogrammerne, bl.a. med udviklingen af europæiske standarder for tjenesteydelser
- fremskridt med gennemførelsen af de tiltag, der er fastsat i meddelelsen om IKT-standardiseringsprioriteter for det digitale indre marked
- status over de standardiseringsanmodninger, der er sendt til ESO'erne
- antallet af udviklede og registrerede standarder i ESO'ernes arbejdsprogram
- bidraget fra bilag III-organisationer (SBS⁸, ANEC⁹, ECOS¹⁰ og EFS¹¹, som repræsenterer henholdsvis SMV'er, forbrugere, arbejdstagere og miljøinteresser inden for standardisering) til standardudviklingsprocessen (inkludering)
- EU's finansielle bidrag til ESO'erne i henhold til forordningen.

Rapporten og den efterfølgende dialog vil levere politisk input til EU-arbejdsprogrammet for det følgende år.

---

⁶ Rådet for konkurrence "OPFORDRER [den 2. marts 2015] Kommissionen til at færdiggøre den uafhængige gennemgang og analysere indvirkningen af standardisering på økonomien under hensyntagen til alle parter interesse".

⁷ British Standards Institution (2015), "*The Economic Contribution of Standards to the UK Economy*"; AFNOR (2016): *Economic impact of standardisation*; AFNOR (2009): *The Economic Impact of Standardisation – Technological Change, Standards and Long-Term Growth in France.*; DIN (2000): *Economic Benefits of Standardisation, 3 volumes. Berlin: Beuth. (Update 2011)*; DTI (2005): *DTI ECONOMICS PAPER NO.12, The Empirical Economics of Standards. London.*

⁸ Small Business Standards (standarder for mindre virksomheder, <http://sbs-sme.eu/>)

⁹ European Consumer Voice in Standardisation (forbrugerorganisationernes europæiske standardiseringskontor), <http://www.anec.org/anec.asp>

¹⁰ The European Environmental Citizens' Organisation for Standardisation (den europæiske borgerbevægelse for miljøstandardisering), <http://ecostandard.org/>

¹¹ Den Europæiske Faglige Samarbejdsorganisation, <http://www.etuc.org/>